

naar jeg blot er sikker paa, at en saadan Kreditforening faar den Soliditet, som er nødvendig, for at overhovedet en saadan Institution kan holdes i Gang, for at ikke efter ganske kort Tid Indenrigsministeren maa tage det Hele, erklære det fallit og sætte det under Skiftebehandling, saaledes som § 2 siger, at han kan gjøre, naar han ser, at det er galt fat med Kreditforeningen. Man kunde jo tænke sig flere Bete, der kunde gaas for at komme til en saadan Taxation. Man kunde jo gaa ud fra de nuværende Priser og fradrage et Beløb for Skid og Brug gennem Tiderne, indtil Gjælden var betalt. Hvis man imidlertid nærmere vil tænke over at gaa den Vej, vil der vise sig en Masse Hindringer, og det vil være vanskeligt at faae en solid Taxation ud af det, fordi Vanskeligheden ligger i at finde Indtægten. Indtægten er det, som i Virkeligheden bliver lagt til Grund for Burderinger efter Loven af 1869, men Indtægten af en Fabrik, der maaste staar meget blomstrende i Dag, men allerede i Morgen begynder at visne, kan ikke beregnes. Der maa altsaa findes noget andet; jeg har grundet en Del over det, men jeg har ikke kunnet finde Noget. Jeg tvivler imidlertid som sagt ikke om, at de ærede Forslagsstillere ville oplyse mig om, hvorledes det hænger sammen. Det, der er i Betien, er nemlig det, som jeg ogsaa nævnte, at saadanne Eiendomme, som der her er Tale om, Eiendomme med Waaffiner, Driftsinventar osv. ere underkastede helt andre Konjunkturer end dem, der gjælde for andre faste Eiendomme. Det er vanskeligt at vide om en Fabrik, hvilken Værdi den kan have. Der er saa mange forskellige Forhold, der gribe forstyrrende ind i Fabrikens Drift, mere forstyrrende her i Landet end i Fabriklandene, thi man maa huske paa, at Størsteparten af vor Fabrikdrift her i Landet er en efter Landets Forhold unaturlig Fabrikdrift. Det er en Fabrikdrift, som paa en unaturlig Maade er flasket op ved en meningsløs Beskyttelsestold. Det er en saadan Industri, vi for en stor Del have med at gjøre her. En Fabrik's bestaaende Værdi kan være afhængig af, om en dygtig Konkurrent begynder ved Siden af. En større Gren af en Fabrikdrift kan være afhængig af nye tekniske Opfindelser. Fabrikernes Stilling her i Landet er meget afhængig af Krig med tilhørende Blokade, der kan standse dem og maaste helt ødelægge dem. En Pengeskrise kan faae en forholdsvis Indflydelse overfor Industrien her i Landet, i alt Fald i en anderledes høj Grad overfor Industrien end overfor Landbruget og Handelen. Og saa kommer jeg til det Sidste, som er det Værste,

nemlig, at en Ophævelse af Beskyttelsestolden i Virkeligheden vil ødelægge en hel Del industrielle Forretninger. Jeg ser saaledes derpaa, at hvis vi vedtage det foreliggende Lovforslag og tillade Oprettelsen af en saadan Kreditforening, som her er foreslaaet, have vi samtidig sagt, at den nuværende Beskyttelse eller rettere den Stat, som alle vi Andre nu maa svare til visse Fabrikanter — thi saaledes er jo i Virkeligheden hele dette Beskyttelsesystem — skulle vi, skjøndt vi nu svare den meget modvillig, vedblive at svare for Fremtiden; den skal aldrig høre op. Oprette vi en saadan Kreditforening, saa kan det ikke nytte bagefter at tale om at flette Beskyttelsestolden, thi derved vilde vi paa en Maade narre de Folk, som vi havde faaet til at købe de Kreditforeningsobligationer, som den foreslaaede Kreditforening skulde udstede, da disse Obligationer vilde faae mindre Værdi i det Dødblik, vi ophævede Beskyttelsestolden. Det maa vi være klare af, at vedtage vi Lovforslaget, saa have vi godkjendt paa alle Punkter den Beskyttelse, der nu bestaar overfor de industrielle Anstalter her i Landet. For at bringe en saa stor Soliditet til Stede hos den foreslaaede Kreditforening som muligt er man gaaet til en meget kort Amortisationstid, nemlig af 21 Aar som det Ordinære, medens man ikke veed Noget om, hvor lang eller kort den ekstraordinære Amortisationstid kan blive. Samtidig mener man, at disse Ciere skulle svare en højere aarlig Rente end den almindelige, lad os f. Ex. sige 5 til 6 pCt. foruden Amortisationen i 21 Aar, men lad os være klare af, at det vil blive meget store Udgifter, som i ethvert Fald ville forhindre en hel Masse Ciere af industrielle Forretninger i at være Medlemmer af denne Kreditforening. Men der er ogsaa et andet Hensyn, som vi bør tage under Forhandlingerne om dette Lovforslag. Komme vi nu til den Slutning, at vi mulig nok kunne gjøre denne Forening saa solid, at vi tør lade den løbe af Stablen, komme vi til den Slutning, at vi nok tro, at den mulig kan gavne disse industrielle Foretagender i en saadan Grad, at vi kunne finde det forsvareligt at lade den blive oprettet, saa opstaar et Spørgsmaal, hvorom jeg ikke tør udtale nogen bestemt Mening, nemlig dette, hvorvidt et saadant Kreditforeningspapir ikke vil kunne øve nogen Indflydelse overfor de allerede bestaaende Kreditforeningers Obligationer. Naar Pengemænd i Udlandet kom til at se Kurserne paa vore Kreditforeningsobligationer, er det en Selvsjølge, at de vilde standse ved den forholdsvis lave Pris, der var noteret for en enkelt